

CO DĚLAT PŘI MIMOŘÁDNÉ UDÁLOSTI?

Základní informace a postupy jednání při mimořádných událostech pro obyvatelstvo Jihomoravského kraje

Partneři projektu:

Diecézní charita
Brno

Jihomoravský kraj
www.kr-jihomoravsky.cz

HZS Jm kraje
www.firebrno.cz

ZZS Jm kraje, p.o.
www.zzsjm.kc

Vážení Jihomoravané! Každý z nás si přeje pro sebe a své blízké to nejbezpečnější prostředí a to si přejí i já pro všechny lidi v kraji. Každý z nás se může dostat do situace, kdy správné a rychlé rozhodnutí znamená záchranu života. Ve spolupráci se složkami IZS jsme pro Vás proto připravili tuto publikaci, která by Vám alespoň v tomto rozhodování měla být nápomocná.

Vladimír Jiroušek

Váš hejtmán

Doporučujeme tuto brožurku složit a vložit do peněženky nebo mít k dispozici ve Vašem automobilu, případně doma u telefonu.

CO JE TO MIMOŘÁDNÁ UDÁLOST ?

Čas od času se každý může setkat s událostí ohrožující jeho život, zdraví nebo majetek. Proto je dobré vědět, jaké situace nás ohrožují, jak se v těchto situacích zachovat a ochránit tak svůj život, zdraví, majetek a pomoci druhým.

Příkladem takové události může být hromadná dopravní nehoda, při které může být mnoho zraněných nebo např. může dojít k úniku nebezpečných chemických látek.

Na jaře 2006 byl Jihomoravský kraj opět postižen rozsáhlými povodněmi.

1. NEJČASTĚJŠÍ DRUHY MIMOŘÁDNÝCH UDÁLOSTÍ

- dopravní nehody
- extrémní situace způsobené rozmary počasí
- povodně, záplavy
- požáry, lesní požáry
- úniky nebezpečných látek
- rozsáhlé havárie v dopravě
- onemocnění většího počtu osob, epidemie
- hromadné nákazy zvířat
- nálezy podezřelých zavazadel
- výhrušky o uložení nebezpečných zásilek, výbušnin atp.

2. NAHLÁŠENÍ MIMOŘÁDNÉ UDÁLOSTI

Než začnete volat na tísňová telefonní čísla, **ujistěte se, že jste udělali všechno pro své bezpečí** (dostatečná vzdálenost od požáru nebo od vozidel přepravujících nebezpečné látky, místo mimo silnici při dopravních nehodách apod.)

2.1 KAM správně nahlásit mimořádnou událost

Národní čísla:	150	Hasiči ČR
	155	Zdravotnická záchraná služba
	158	Policie ČR
Evropské číslo:	112	Provozuje HZS ČR

(Na tísňová čísla lze volat zdarma 24 hodin denně!)

2.2 JAK správně nahlásit mimořádnou událost

CO SE STALO, KDE SE TO STALO a KDO VOLÁ. Nepokládejte telefon jako první pro případ, že by se Vás operátor/dispečer potřeboval ještě na něco zeptat.

Příklad: „Hlásím požár v rodinném domku na ulici Lidická 3 v Brně, z 2. patra vychází hustý dým a šlehají plameny. Jmenují se Josef Nový (jde-li to, doplňte i číslo z kterého voláte).“

POZOR – zneužití všech tísňových linek je trestné!!

3. PRVNÍ POMOC - STAVY OHROŽENÍ ŽIVOTA

ZÁSTAVA MASIVNÍHO KRVÁČENÍ

Tlakový obvaz (silné stlačení obvazu v ráně proti kosti)
Přímé stlačení prsty v ráně (krvácení z krční tepny nebo nemáme-li žádný obvaz)
Případně zaškrcení na končetinách (nikdy provaz nebo drát)
Protišoková poloha (na zádech se zvednutými dolními končetinami)

RESUSCITACE - postup u dospělých

Zjistíme stav vědomí (oslovíme postiženého, ...)

je-li v bezvědomí - uvolníme dýchací cesty (záklon hlavy: tah za bradu, tlak na čelo)

zjistíme dýchání (pohledem, poslechem)

dýchá

zotavovací poloha
(poloha na boku s podloženou
a zakloněnou hlavou)

voláme 155

nedýchá

voláme 155

30 stlačení uprostřed hrudníku

2 umělé vdechy z úst do úst

opakuje v poměru 30:2 do příjezdu ZZS

RESUSCITACE - postup u dětí:

Zjistíme stav vědomí (oslovíme postiženého, ...)

uvolníme dýchací cesty (záklon hlavy: tah za bradu, tlak na čelo)

zjistíme dýchání (pohledem, poslechem)

dýchá

zotavovací poloha
(poloha na boku s podloženou
a zakloněnou hlavou)

voláme 155

nedýchá

5 umělých vdechů

30 stlačení uprostřed hrudníku

2 umělé vdechy z úst do úst

po 1 minutě voláme 155

opakuje v poměru 30:2 do příjezdu ZZS

DUŠENÍ

Při vědomí - úder do zad plochou dlaně

Bezvědomí - zahájení resuscitace

Vždy je nutné dbát na vlastní bezpečí. Pokud lze, použijeme ochranné pomůcky (resuscitační rouška, rukavice,...). Je-li více zraněných musíme poskytnout pomoc (zajištění životních funkcí a stavění krvácení) každému postiženému - nesmíme na nikoho zapomenout. Při podezření na poranění páteře se vyvarujeme nešetrné manipulaci s postiženým.

4. JAK FUNGUJE VAROVÁNÍ

V případě mimořádné situace budete varováni sirénami. Informaci, o jakou událost se jedná, dostanete prostřednictvím obecních rozhlasů, megafonů, rozhlasových vozů nebo přímého informování osobou, pověřenou starostou nebo velitelem zásahu.

4.1 IMPROVIZOVANÉ UKRYTÍ

- Ukryjte se v místě, kde Vás zastihlo varování (nejde-li zjevně o povodeň). Jste-li v budově, zůstaňte v ní, jste-li na veřejném prostranství, vyhledejte urychleně nejbližší budovu a ukryjte se v ní.
- Pokud jste v budově, zavřete okna a dveře. Oblepte je páskou, uzavřete větrání, vypněte klimatizaci, utěsněte průduchy budovy.

4.2 IMPROVIZOVANÁ OCHRANA

- Je-li podezření na kontaminaci, použijte i tu nejjednodušší ochranu k přesunu na bezpečnější místo: zadržte dech, zavřete oči, chraňte ústa a nos přiloženou dlaní.
- Nos a ústa překryjte přeloženým kapesníkem, ručníkem, přeloženým toaletním papírem, ubrouskem, které navlhčíte čistou vodou.
- Oči chraňte uzavřenými brýlemi těsnícími na obličej, dále si nasadte čepici do čela, klobouk, šátek, šálu nebo kuklu.
- Tělo ochraňte nepropustným, omyvatelným a splývacím oděvem s kapucí, nejlépe z několika vrstev, který doplníte rukavicemi a vysokou gumovou nebo koženou obuví. Rukávy a nohavice utěsněte podvázáním.

5. EVAKUACE

Rozhodnutí o provedení evakuace bude vydáno vždy, pokud nebude možno zajistit ochranu osob v místech jejich stálého nebo běžného pobytu. Rozhodnutí o provedení evakuace bude vydáno orgány veřejné správy v příslušném místě, v případě nebezpečí z prodlení velitelem zásahu.

5.1 ZÁSADY PRO OPUŠTĚNÍ BYTU NEBO RODINNÉHO DOMU

- Uhasťte otevřený oheň v topidlech.
- Vypněte elektrické spotřebiče (mimo ledniček a mrazniček), v případě povodně vždy vypněte hlavní jistič.
- Uzavřete přívod vody a plynu.
- Ověřte, zda i sousedé vědí, že mají opustit byt.
- Dětem vložte do kapsy oděvu cedulku se jménem a adresou.
- Kočky a psy si vezměte s sebou (včetně jejich zdravotního průkazu), exotická zvířata zanechte doma předzásobené krmivem a vodou.
- Vezměte evakuační zavazadlo, uzamkněte byt a dostavte se na určené evakuační středisko.

5.2 EVAKUAČNÍ ZAVAZADLO BY MĚLO OBSAHOVAT:

EVAKUAČNÍ - ÚKRYTOVÉ ZAVAZADLO

JAKO EVAKUAČNÍ ZAVAZADLO NEJLÉPE POSLOUŽÍ BATOŽ, KUFR, CESTOVNÍ TAŠKA. NA ZAVAZADLO UPEVNĚTE ŠTÍTEK S VAŠIM JMÉNEM A PŘÍJMENÍM A CELOU ADRESOU BYDLIŠTĚ

JIRÍ KOBALIS
HVEZDINA 23 KOLÍN

OBSAHUJE:

6. CO DĚLAT PŘI JEDNOTLIVÝCH TYPECH MIMOŘÁDNÉ UDÁLOSTI

6.1 DOPRAVNÍ NEHODA

Jste-li účastníkem nebo svědkem dopravní nehody, proveďte základní úkony:

- Zabezpečte, aby všichni účastníci nehody, u kterých to jde, opustili vrak i vozovku a shromáždili se na bezpečném místě.
- Zajistěte provoz na komunikaci tak, aby nedošlo k řetězení nehody.
- Zavolejte pomoc (viz. 2).
- Vyproštějte postižené sám nebo s pomocníkem s ohledem na možné poranění páteře. Je-li osoba zaklíněna, násilím ji nevyproštějte.
- Zabezpečte vrak proti dalšímu poškození: zejména požár, výbuch, zkrat elektroinstalace, potopení do vody.
- Poskytněte první pomoc postiženým (viz. 3).
- Nezapomeňte na pomoc zvířatům, zejména jejich uklidnění.

6.2 ÚNIK NEBEZPEČNÉ LÁTKY

Nebezpečné látky jsou klasifikovány podle jednotné mezinárodní databáze číselnými kódy či bezpečnostními značkami na obalu. K jejich úniku dochází většinou chybou obsluhy, poruchou technologie výroby, při skladování nebo jejich přepravě.

- Při úniku opusťte co nejdříve nebezpečný prostor směrem proti větru či kolmo na směr přízemního větru.
- Ukryjte se (viz. 4.1).
- Oznamte vše na tísňovou linku 150 nebo 112 (viz. 2).
- Zachovejte klid a rozvahu, pomozte do úkrytu dětem a starým osobám.
- Máte-li nějaké zdravotní potíže, použijte prostředky individuální ochrany (viz. 4.2).
- Řiďte se pokyny zasahujících složek pro další postup činností, poslouchajte rozhlas, televizi či místní hlášení o situaci.

Vzor: Tabulka označující chlór

Kemler kód (nebezpečnost látky)	268	UN kód (identifikace látky)
	1017	

6.3 POVODNĚ A ZÁPLAVY

- Ujasněte si možná ohrožení zdraví a životů členů rodiny, svého obydlí a domácích zvířat v případě reálné hrozby přirozené povodně (dlouhotrvající srážky, tání a chod ledu, přivalový déšť) nebo zvláštní povodně (narušení funkce vodního díla apod.). Přijměte vlastní opatření, mějte plán.
- Předem si připravte materiál (folie, desky, ucpávky kanalizace, pytle na písek) na utěsnění nízko položených dveří, oken, odpadních potrubí atd. a potřebné nářadí a vyzkoušejte si jejich montáž a funkčnost.
- Proveďte povodňovou prohlídku kolem svého obydlí, chaty a pozemku a zajistěte, aby neupevněný materiál, ploty, boudy a další překážky nebránily volnému průtoku vody a neuvěťaly druhotné hrázky a ucpávky vodního toku.
- Buďte v pohotovosti, trvale sledujte předpovědi počasí, stav hladiny vodního toku, rybníka (může-li vás ohrozit) a řiďte se pokyny povodňových orgánů obce (starosta, povodňová komise), policie a záchranářů.
- Pamatujte si, že povodňový orgán obce ve svých územních obvodech organizuje, řídí, koordinuje a ukládá opatření na ochranu před povodněmi a v případě potřeby může i od vás při povodních požadovat osobní a věcnou pomoc.